

TBB; TÜRK-İŞ; HAK-İŞ ve DİSK'ten EMEĞİN HUKUKU KURULTAYI...

Dr. Ahmet SALTİK

<http://ahmetsaltik.net/2015/05/27/tbb-turk-is-hak-is-ve-diskten-emegin-hukuku-kurultayi/>
profsaltik@gmail.com

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ **TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU** **HAK İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU** **DEVİRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU**

EMEĞİN HUKUKU KURULTAYI

27 MAYIS 2015 ÇARŞAMBA

27 - 28 MAYIS 2015
Av. Özdemir Özok Kongre ve Kültür Merkezi
Dğuzlar Mah. Av. Özdemir Özok Sok. No: 8 Balgat / Ankara

AÇILIŞ VE SAYGI DURUŞU 09.30-10.30

Sunuş Konuşması
Av. Abdî Pesak / TBB Genel Hukukçu Başkanı

Açılış Konuşmaları
Av. Prof. Dr. Metin Feyzioğlu / TBB Genel Hukukçu Başkanı
Faruk Çelik / Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı
Ergün Atalay / HAK-İŞ Genel Başkanı
Mahmut Arslan / DİSK Genel Başkanı
Kani Beko / DİSK Genel Başkanı

BİRİNCİ OTURUM 10.30-12.15

"Artan İş Kazaları Çözümüne Katkıyla İş Güvenliği ve İş Sağlığı"
Oturma Başkanı: Av. Hüseyin Öz / TBB Genel Hukukçu Başkanı

Konuşmacılar:
Prof. Dr. Levent Akın / Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Öljüz Karadeniz / Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi
Doç. Dr. Mahmut Kabakçı / Ankara İktisat Üniversitesi Öğretim Üyesi

Ara 12.15-12.30

Genel Görüşme 12.30-13.15

Öğle Arası 13.15-14.30

İKİNCİ OTURUM 14.30-16.15

"Emeğin Etikleri Bağlamında Özelleştirmeler, Taşeronluk ve Özel İstihdam Büroları"
Oturma Başkanı: Av. Kürşat Karacabey / TBB Genel Hukukçu Başkanı

Konuşmacılar:
Prof. Dr. Aydın Başbuğ / Ankara Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi
Av. Dr. Murat Özveri / İstanbul Barosu
Doç. Dr. İbrahim Aydın / Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

Ara 16.15-16.30

Genel Görüşme 16.30-17.30

28 MAYIS 2015 PERŞEMBE

ÜÇÜNCÜ OTURUM 10.00-11.45

"Yargı Kararları İşçilerde İşçilik Hakları ve İşçilik Haklarının Tahakkuku ile İş Güvencesi"
Oturma Başkanı: Av. Ferhan Tuncel / TÜRK-İŞ Hukuk Müşaviri

Konuşmacılar:
Prof. Dr. Müjdat Şaker / Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Kübra Doğan Yenisey / İstanbul Barosu Genel Hukuk Uzmanı
Doç. Dr. Muhittin Aker / Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi
Av. Gökhan Çoşkun / Ankara Barosu

Ara 11.45-12.00

Genel Görüşme 12.00-13.00

Öğle Arası 13.05-14.30

DÖRDÜNCÜ OTURUM 14.30-16.15

"Uluslararası Normlar Karşısında Türk Mevzuatı ve Uygulamasında Sendikasıztayma"
Oturma Başkanı: Av. Necdet Ökcan / TBB Genel Hukukçu Başkanı

Konuşmacılar:
Prof. Dr. Metin Kutal / Gazi Üniversitesi İktisat Öğretim Üyesi
Doç. Dr. Aziz Çelik / Gazi Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi
Yardı. Doç. Dr. Uğur Boysoy / Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

Ara 16.15-16.30

Genel Görüşme 16.30-17.30

Bu önemli toplantıya başarılar dileriz..

- İşveren kesimi toplantıda yok..
- Kamu da..
- Bir de ILO temsili yok.. ILO'nun 3'lü Sacayağı yapısı (Tripartite Structure) yok..

Özellikle ilk 2'si de olsaydı daha bütüncül olurdu kanımızca..
Ancak işveren kesimini **TİSK** temsil edecekti sanırız ve siyasal kadroları da büyük ölçüde bu patron sendikası yönlendirdiğinden, kamu adına temsilin pek de anlamı olmayacaktı..
Ama yine de bulunsalar ve hiç olmazsa sorulan sorulara yanıt verselerdi..

Bizim "**Hukukun üstünlüğü**" **retoriği**ne karnımız tok..

"Emeğin saygılı" olma koşulu ile "Hukukun üstünlüğü" bir anlam kazanır.

Bunun dışında zihinlere kurulan ustaca bir kavramsal tuzaktır.

Sermaye, öncelikle 300 yıl öncesinin ilkel karanlığından kendini kurtarmalı ve insanlığın utancı olan Adam Smith'ten galat "maksimum kâr" sefaletinden kendini kurtarmalıdır.

Çağımızda ancak "makul kâr" kabul edilebilir; günümüz değerleri ile başkaca olanak yoktur.

Emekçi sınıflar, 18. yy. sonları, 19. hatta erken 20. yy. emekçileri bile değillerdir.

Köprülerin altından çoook sular akmıştır..

İlk çağımız bunadır..

Ardından da ülkemizin taraf olduğu (*Anayasa md 90/son : "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır."*) *Milletlerarası andlaşmalara tam uyumdur.*

ILO Tavsiye Kararları (*Recommendations*) bir yana, 189 **ILO Sözleşmesinden** salt 57'sine taraf olunmuştur, 53'ü yürürlükte ve yer yer önemli çekinceler konmuştur.

Bu kabul edilemez sorun hızla giderilmelidir.

Ayrıca AB'ye üyelik sürecinde (ham hayal!) iç hukuka aktarılan önemli kazanımların da yaşama geçirilmesi gereklidir.

- **Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 sayılı ILO Sözleşmesi ayaklar altında.. Niçin ??**
- Aynı biçimde, ülkemizin de kabul ederek üstün iç hukuk normu kıldığı **İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin 155 Sayılı Sözleşme** ve **İş Sağlığı Hizmetlerine İlişkin 161 Sayılı Sözleşmeler..**
- **AB Temel Haklar Şartı** (Nice, 7 Aralık 2000) <http://ek12.utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf>
Madde 27 : İşçilerin işyerinde bilgilendirme ve danışma hakkı
İşçiler veya işçi temsilcileri, Topluluk hukuku ile ulusal hukuk ve uygulamada öngörülen durum ve koşullarda ve makul bir süre içinde, uygun düzeyde bilgilendirme ve danışma hakkına sahip olmalıdır.
Madde 28 : Toplu görüşme ve eylem hakkı
İşçiler, işverenler veya işçi ve işveren örgütleri; Topluluk hukuku ile ulusal hukuk ve uygulamalarla uyumlu olarak, uygun düzeyde görüşme ve toplu sözleşme akdetme hakkına ve uyuşmazlık halinde, çıkarlarını korumak için, **grev de dahil, toplu eylem yapma hakkına sahiptir.**

Ve.... **Avrupa Sosyal Şartı** (değiştirilmiş şekli) Strasbourg, 3.V.1996

<https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/docs/sosyalsart.pdf>

1. Herkes, özgürce edinebildiği bir işle yaşamını sağlama fırsatına sahiptir.

2. **Tüm çalışanların âdil çalışma koşullarına sahip olma hakkı vardır.**
3. Tüm çalışanların güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına sahip olma hakkı vardır.
4. Tüm çalışanların, kendileri ve ailelerine iyi bir yaşam düzeyi sağlamak için yeterli âdil bir ücret alma hakkı vardır.
5. Tüm çalışanlar ve işverenler ekonomik ve sosyal çıkarlarını korumak amacıyla ulusal ve uluslararası kuruluşlar düzeyinde örgütlenme özgürlüğüne sahiptir.
6. Tüm çalışanlar ve işverenler toplu pazarlık hakkına sahiptir.

Uzatmayalım....

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2014 yılı içinde iş cinayetlerine kurban verilen 1886 emekçinin sayısını neden 300'den çok eksikle 1500'lerde vermektedir?? Niçin??

AKP'li 12,5 yılda en az 15 231 emekçi, Nisan 2015'te en az 130 işçi yaşamını yitirdi. Yıllık ortalama 1219 cinayet! 2015'in ilk 4 ayı 2014'ten %50 fazla! Niçin?
(İSİG Meclisi, <http://www.guvenlicalisma.org>, 21.05.2015)

Bu insanlık ayıbının hızla sonlandırılmasını sağlayacak bir "**EMEĞİN HUKUKU**" dışında bizim için anlamı yoktur yapıp etmelerin..

Devlet memurlarının grev hakkını içermeyen sözde sendika tiyatrosuna son verilmelidir (AY m. 53)

12 Eylül 2010 anayasa değişikliği ile getirilen 1'den çok sendikaya üye olma komedisine de..

İŞ GÜVENCESİ + İNSANCA ÜCRET + SENDİKAL ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

Emeğe saygılı hukukun olmazsa olmazlarıdır..

Küreselleşerek azgınlaşan sermayenin bu olmazsa olmazları kolayına vereceğini ummak saflıktır. **Direnişin Küreselleştirilmesi** dışında seçenek yoktur..

SONUÇ OLARAK :

Temel engel, giderek yabanillaşan küreselleşmiş kapitalizm ve türevi dayatmalardır. Bu kabulden sonra, **yepyeni bir küresel ahlak kodu kümesi tanımlamak** ve yükümlenmek (taahhüt etmek) gerekecektir. Kuşkusuz bu süreç kendiliğinden olmayacaktır. Örn. BM Güvenlik Konseyi'nde **ILO, Dünya Ticaret Örgütü** vb. kurumların çabasıyla küresel bir ortak ilke kararı alınabilir mi? Hayalimizdir ve de önerimizdir, **denilebilir mi ki;**

- **"ILO'nun enaz (asgari) sağlık-güvenlik koşullarında üretilmeyen mal ve hizmetlerin küresel dolanımı, pazarlanması... yasaklanmıştır. Tüm mal-hizmetlerin bu bağlamda örn. CE gibi etiketlenmesi zorunludur.."**

Böylelikle, hastalıklı sistemin ölçsüz ve kör kâr güdüsünün tetiklediği "**enaz maloluş**" (maliyet minimizasyonu) dayatması karşısında **TİSG (Temel İş Sağlığı-Güvenliği)** hizmetleri maliyeti işverene engel olarak görülmesin ve haksız rekabet bahanesi oluşturmasın. Bu ketleyici işveren önyargısı önce etik, sonra da normatif olarak mahkum ve de ıslah edilsin..

(Saltık, A. *Temel İş Sağlığı Hizmetlerinin Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerine Entegrasyonunda Karşılaşılan Güçlükler*. **19. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi**, 11-15 Eylül 2011, İstanbul "EMEĞİN HUKUKU Kurultayı" na bu bağlamda engin başarılar dileriz..

ASLA UNUTULMASIN :

Emek en yüce değerdir.. Emeğe saygı, insan olmanın baş koşuludur..

Bu vesile ile;

274 Sayılı Sendikalar Yasası ile 275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Greve ve Lokavt Yasası

1961 Anayasası'nın ışığı altında demokratik özgürlükçü kuralları içermekteydi.

Çünkü **1961 Anayasa'sı Dünyanın en özgürlükçü ve aydınlık anayasalarından biriydi.**

Böylesi bir Anayasayı ülkemize kazandıran

27 Mayıs Devrimcilerini ve 27 Mayıs 1960 Devrimini;

ilk Çalışma Bakanı rahmetli **Bülent Ecevit**'i saygı ile selamlıyoruz.

Sevgi ve saygı ile.

27 Mayıs 2015, Ankara